

PRAHA-OBECNĚ

Divadelní soubory, jejichž činnost nebyla vázána k určité části města a soubory místně nezařazené

2. pol. 19. stol.

60. léta, zač. 70. let 19. stol. Zábavní spolek *Chumáč*, jako ochotník tu zač. Václav Choděra (*1852), pozdější řed. Choděrový kočovné společnosti.

1865 zal. DS *Sázavan*, 1867 14 členů. Repertoár Monika, Černá růže, Magelona, Debora. 1873 jako ČOS *Sázavan*. Od 1874 hráli 2x ročně.

1869 *Oul*, dělnický podpůrný spolek, první představení, živé obrazy. Osobností dělník, zpěvák a deklamátor A. Pellant-Mělnický.

1876-1912 *Tramway*, zábavní spolek, od 1882 jako *ČOB Tyl* v Praze.

Intimní volné jeviště, 1896-1899. Myšlenky intimního divadla formulovala v polovině 90. let Moderní revue a její představitelé J. Karásek a A. Procházka. Podle jejich projektu zah. hrou Rytíř, smrt a ďábel (Lothar) v sále na Slovanech, později hráli na různých místech. Např. 1896 Pomsta (Dyk), Sova (Finne), 1897 Věřitelé (Strindberg), 1898 Svatební noc (Wied), recitované drama Velké štěstí (Przybyszewski), 1899 Hořící duše (Karásek). Drgie důraz na intimní příběhy jednotlivců a jejich citové krize. Projekt Intimního volného jeviště ztroskotl na neschopnosti herců vyrovnat se s přirozeným projevem bez velkých gest a deklamací. Patřil k prvním pokusům o moderní divadlo.

1889 *Kroužek Klicperův*, literárně zábavní spolek, činný též 1905.

1899-1900 *Dramaticko ochotnický kroužek Šimanovský*.

1899-1905 *ČOJ Kollár*.

Po 1900

1902 zal. *Tylův kroužek*, později *Blahnickova družina*, jako středisko předních organizačních pracovníků ÚMDOČ, kterým nevyhovovalo umělecky nenáročné prostředí řady pražských OS. Brzy vynikl jako herecký soubor. H. v jiných jednotkách a zájezdy. Aktivita DS skončila 1914. Obnova po 1918. Příchod Blahnickovy družiny 1923 (zal. 1920 jako DrO Občanské besedy na Smíchově, viz) základem úspěchů, přivedl soubor do čela ochotnického hnutí v Praze. Stále vzdělávání členů. Mnozí h. i ve svých mateřských DS. Spolupráce s profes. h., jh. např. B. Karen, J. Vojta, Jar. Hurt, J. Steimar aj. Stálými členy např. A. Špírková, J. Trousilová, Val. Trousil, K. Sandler, J. Zelenka a Jos. Zenker. Zkoušky v malostranských hospodách. H. i 3x týdně v Praze, např. v Masarykově síni na Žižkově, v div. dvoraně na Strahově, nebo na periferii Prahy, nejčastěji v Michli, nebo v Lesním div. v Krči. Dvojí repertoár, jeden pro Prahu, kde h. stálá div., jeden pro zájezdy na venkov, např. do vojenských zátíší. Ze snahy nekonkurovat profes. divadlu nastudováno mnoho zapominaných her českých i cizích, např. Žně (Šubert), Stará historie (Zeyer), Dva světy (Ladecký), Píseň života a Mrtvé moře (Mahren), Konec vše napraví (Shakespeare), Kryšpín sokem svého pána (Lessing), Otec (Strindberg), Hra na zámku (Molnár) ad. Uvedena i řada rukopisných novinek. Na zájezdech též hry pražských profes. divadel (aby byl alespoň zčásti vyrovnán kulturní rozdíl mezi Prahou a venkovem). Za 14 let celkem 80 her v Blahnickově r., 421 představení, pravidelně o nich referoval J. Vodák. 1934 Blahník zemřel a činnost kroužku upadla na úroveň běžnou u jiných DS. Do 1943 celkem 120-150 her v cca 550 představeních.

Blahník byl i dobrým amatérským hercem. Za nejlepší jeho roli pokládal Vodák postavu Kortha v Molnárově Hře na zámku: „To

byl opravdu geniální novinář a dramatik, obětavý a účinný přítel a společensky vybraný lev salónů. „Nám se však nezdálo, že hraje Kortha, ale sám sebe!

František Smažík: Vojtěch Kristián Blahník a jeho družina.

Knihovna a čítárna L. N. Tolstého, 1908-1914, skupina ruské předválečné politické emigrace, uvedla v Uránii a Intimním divadle na Smíchově div. představení v ruštině, polštině a češtině. Úzké kontakty s českou inteligencí a československou sociální demokracií.

Červená sedma, studentské kabaretní sdružení zal. 1909 J. Červeným, M. Beránkem, A. a Z. Formánkovými, navázala na aktivitu započatou ve studentském spolku Mansarda v Hradci Králové. Později se připojili F. Hviždálek, J. A. Kubišta a E. Bass. Vymykala se z tradice humoru staropražských šantánů, nový prvek satirického výsměchu, často parodie. Herecký přednes šansonu. Od počátku byla generační platformou, položila základ nové tradici autorských scén, sahající až do dneška. 1909-1913 jako ambulantní amatérský soubor značný ohlas, h. na různých místech Prahy, 1912 zájezd na Moravu, 1914 do Vídně. 1914-1918 již profesionální, ale bez vlastní scény. Po vzniku ČSR odliv zájmu obecně, zanikla 1922.

Šustek & Wenig

— umělecký závod divadelní —

PRAHA-SMÍCHOV

Plzeňská tř. 965.

**Dekorace.
Requisity.
Stavba —
= jevišť.**

P. T.

Podepsaní dovolují si zdvořile oznámiti, že pod firmou výše uvedenou zafidují a povedou

odb. závod pro výrobu divadelních dekorací.

Několikaleté zkušenosti doma i v cizině, s dostatek známá působnost společníka firmy malíře J. Weniga, jakožto člena výpravy při Městském divadle Král. Vinohrad, jakož i práce jeho pro světové firmy Baruch & Co. v Berlíně, Kautsky & Rottomara ve Vídni atd., několikaletá činnost společníka firmy J. Šustka v malířnách Národního divadla v Praze, konečně pak delší odborná praxe obou společníků u zdejší firmy F. Petráněk, umožňují jim vyhovět veškerým i nejpřísnějším požadavkům po stránce umělecké i fenišné.

Vedle jednotlivých dekorací i součástí dekoracních dodávají bude závod i celé slohové výpravy her divadelních v uměleckém provedení dle vlastních i cizích návrhů, celá zařízení jevišť všech rozměrů i libovolného počtu dekorací. Zvláště dovolují si podepsaní upozorniti na zařizování jevišť ochotnických i minimálním počtem dekorací a ujišťují, že v tomto ohledu mohou vyhovět přáním P. T. spolka co nejlépe. V platebních podmínkách se vyjde co nejochotněji vstříc.

Provedení, jakost materiálu i zpracování bude vždy naprosto solidní. Závod zásadně nebude zaměstnávat se výrobky méně cennými, naopak vynasnaží se vždy, aby i cenou zcela uspokojil při dodání věcí dobrých.

Požádán, poslouží závod náš ochotně návrhy, rozpočty i skizami.

Poroučeje závod svůj vzácné přízni P. T. odběratelů, doufají podepsaní, že jediná zakázka získá jim zákazníkovi trvalé, jichžto přízeň povede k rozkvětu závodu.

Jan Šustek.
Jos. Wenig.

Dodavatel:
Kráľ. zemského
národního di-
vadla v Praze,
Národního di-
vadla v Brně a
pražských di-
— vadl. —

284 / Nabídka služeb uměleckého závodu divadelního Šustek a Wenig.

1900-1901 *Zábavní a DrKr Diblík*.

1901-1902 *Beseda lakýrníků*.

1901-1905, 1930-1939 *Volné jeviště*.

1903 *Spolek český Kneipp*.

1903-1904 *DrO Čs. obchodní besedy*.

1903-1905-1907 *Jubilejní spolek katolický Praha*.

1903-1923 *Dramaticko-pěvecká jednota v Praze VIII*.

1904 h. *Družstvo pro vystavění invalidního domu pro vojenské vysloužilce*.